

ÖZELLEŞTİRMEYE NİÇİN KARŞIYIZ?

Aydınlık Dergisi, 12 Nisan 1998

Yıldırım Koç

Özelleştirmeye, yalnızca yağma ve talan ve işçi kıyımı nedeniyle mi karşı çıkıyoruz? Diğer bir deyişle, kamu kurum ve kuruluşları, sermayeye ve hatta mafyaya yağmalatılmasa ve bu kuruluşlardaki işçiler işten çıkarılmayarak başka kuruluşlara aktarılsa veya işyerinde çalışmaya devam etse, özelleştirmeye karşı çıkmayacak mıyız?

Özelleştirmeye karşı çıkışı, yağma ve talanla veya işçi kıyımıyla sınırlı tutmak doğru değildir.

Bazı görüşleri çok inandırıcı bir biçimde ve farklı düşüneyi küçümseyici bir tavırla çok yinellerseniz, bazan doğru gibi gözükebilir. Özelleştirmede bu yola çok başvuruluyor. "Sen hala devletin süt üretimiyle uğraşmasını mı istiyorsun?" "Devlet, asli görevlerini bırakarak ayakkabı mı üretsin yani?" gibi yaklaşımlarla sık sık karşılaşılıyor. Bu sözlere ben genellikle şöyle yanıt veriyorum. "Devlet niye süt üretmesin ki? Süt üretmeyip süt piyasasını üç beş tekelin eline mi bıraksın?" "Devletin asli görevleri arasında ayakkabı üretmek de vardır. Cumhuriyetin temel nitelikleri sayılırken sosyal devletten söz edilmiyor mu? Deri ve ayakkabı piyasasını, güçleri yetse (İsmet İnönü'nün deyişle) soluduğumuz havayı bile ticari meta haline getirecek işverenlere mi terk edelim?"

Özelleştirmenin amacı sosyal devletin yok edilmesidir. Türkiye'nin sosyal devlet pratiği Avrupa ülkelerinden farklıdır. Özelleştirmede Türkiye'deki amaç da, ülkemizdeki biçimiyle sosyal devletin yok edilmesidir. Sosyal devletin unsurları arasında ise, devletin ürettiği güvenilir et, süt, yem, ayakkabı, kumaş ve benzeri temel tüketim malları da vardır. Bu nedenle, SEK'in arazisi piyasa rayicinden satılsa ve SEK işçileri işten çıkarılmasa bile, SEK'in satılmasına karşı çıkmak zorundayız.

Özelleştirmenin bir diğer amacı, kırsal kesimdeki küçük üreticiliğin tasfiyesidir. Benim kişisel eğilimim küçük üreticiliğin tasfiye edilmesidir. Ancak bu tasfiye süreci, uluslararası ve yerli sermayenin istediği biçimde, hızla ve zamanda olunca, önemli toplumsal sorunlar yaşanmaktadır. SEK, Yem San., EBK, Tekel, TZDK, TİGEM, TÜGSAŞ gibi kuruluşların özelleştirilmesi, sermayenin denetimindeki bu mülksüzleşme sürecini hızlandıracaktır.

Eğitimin ve sağlığın özelleştirilmesi ise topluma telafisi mümkün olmayacak zararlar getirecektir. Öğretmenin karşısında duran öğrenciyi, hekimin karşısına gelen hastayı müşteri olarak görmesi insanlık ayıbıdır. Eğitimin insanlığın gelişimi için değil de, sermayedarların gereksinimlerine göre belirlenmesi, gericiliktir. Koruyucu hekimliği tümüyle dışlayan özel sağlık sistemleri, halka ihanettir.

SSK'nın özelleştirilmesi ve Şili'dekine benzer bir emeklilik sisteminin getirilmesi, insanları yaşlılıklarında sefaletle itecektir.

Enerji, telefon, petrol rafinerileri, petrol dağıtımı gibi alanların özelleştirilmesi, ülkemizin ekonomisini ve savunmasını büyük tehlikelerle ve tehditlerle karşı karşıya bırakacaktır.

Milli parkların, ormanların, fidanlıkların özelleştirilmesi, doğal zenginliklerimizin yok edilmesine neden olacaktır.

Limanların, hava taşımacılığının ve havaalanlarında yer hizmetlerinin özelleştirilmesi, kaçakçılığın daha da artmasına yol açacaktır.

Özelleştirmenin bir biçimi olan taşeronlaşma, kaçak işçiliği yaygınlaştırmaktadır ve daha da yaygınlaştıracaktır.

Özelleştirme, yalnızca ucuza satılan ve işten çıkarılan işçiler nedeniyle zararlı değildir. Özelleştirmenin amacı, sosyal devleti yok etmek ve emperyalizm karşısında tek direnme aracımız olan ulusal demokratik devletleri zayıflatmaktır. Özelleştirmeye karşı çıkışımız bu kapsamda olmalıdır.